

Slovo k povzbuzení na pátek 22. května 2020, sv. Rity z Cascie ...
Biblická čtení: Sk 18,9-18; Ž 47; Jan 16,20-23a

Milé sestry, milí bratři,

po včerejší velké slavnosti Nanebevstoupení Páně máme dnes první všední den svatodušní novény, první den devítidenní přípravy na slavnost Letnic, slavnost Seslání Ducha svatého. V těchto dnech, které liturgicky zpřítomňují „čekání na vyzbrojení mocí z výsostí“, tedy oněch devět novozákonních dnů, kdy apoštolé spolu s Pannou Marií a ženami a dalšími čekali v Jeruzalémě na seslání slíbeného „jiného Přímluvce“ či „Utěšitele“ (v obojím smyslu se dá přeložit řecké *deuteros Paraklétos*), máme se i my duchovně připravovat na znovuprožití velké události Letnic. Je dobré zvláště v těchto dnech vzývat Ducha svatého, Božskou sílu veškeré Kristovy přítomnosti „po lidsku“ mezi námi, v našich srdcích i v celém křesťanství, aby i v našich srdcích znovu zapálil Boží oheň víry, naděje a lásky. Boží hod svatodušní pak můžeme zatoužit prožít třeba i jako určitou obnovu svého vlastního křtu a biřmování, zvláště když letos se na svatodušní neděli překládají křty našich katechumenů a u nás ve farnosti proběhne i biřmování několika dalších biřmovanců. Dá-li Bůh.

V rámci této novény k nám promlouvá nejen dnešní Boží slovo – první čtení ze Skutků nás stále ještě přenáší do doby Pavlovy druhé velké misijní cesty, dnes konkrétně do doby jeho půlročního působení v Korintu, evangelijní úryvek z Janova sepsání je stále ještě z dlouhé Kristovy řeči na rozloučenou pronesené po poslední večeři, z její části o příchodu Přímluvce – ale i dnešní svěťice, svatá Rita z Cascie. Jelikož její podivuhodný životní příběh je také možné číst jako jedno z uskutečnění dnešního evangelijního obrazu, kdy bolest ženy-rodičky se nakonec promění v radost, zkusme zaměřit svou pozornost dnes právě na ni. A ptejme se, v čem právě ona k nám může promluvit do letošní svatodušní novény, jaký příklad k následování před nás klade. Navíc Rita je také vzývána jako patronka v beznadějných případech a kdo z nás se – aspoň občas – tak trochu necítí...

Se svatou Ritou se dostáváme na přelom 14. a 15. století, do doby v Itálii velmi neklidné. Je to období neustálých drobných válek mezi císařskou a papežskou stranou, mezi Ghibellini a Guelfy. Narodila se někdy kolem roku 1380 v městečku Roccaporena poblíž Cascie v italské Umbrii jako jediná a dlouho očekávaná dcera zámožných rodičů. Už od útlého dětství ji naplňovala touha vstoupit do nedalekého kláštera sester augustiniánek v Cascie, žila už jako malá velmi zbožně, od dětství měla také vidění svatých.

Přesto byla ve 13 letech svými rodiči proti své vůli zasnoubena s ženichem, kterého jí, jak bylo v té době obvyklé, vybrali rodiče jako „dobrou partii“. Nakonec se také za svého nápadníka provdává. Manželství, ze kterého následně vzešli dva synové, pro ni asi nebylo příliš šťastné. Nakolik byl její manžel Paolo Mancini hrubián a konfliktní typ, jak se můžeme dočíst v leckterém Ritině životopisu, není dnes asi až tak úplně ověřitelné, v každém případě se nějak zapojil do násilností své doby. Nakonec byl manžel zabit, možná za nějaký svůj násilný čin podle zákona krevní msty. Jenže tou se cítili bohužel vázání i jeho dva ještě nedospělí synové. Když se po čase o důvodech smrti svého otce dověděli, chtěli ho sami pomstít. Nic nepomáhaly domluvy matky, a tak jí nezbývalo než se obrátit k Bohu se zoufalou prosbou, ze které až mrazí, aby si je dobrý Bůh snad oba raději předčasně vzal k sobě, než aby se dopustili vraždy, a tak dali všanc svou věčnou spásu. Ještě než dospěli do věku msty, chlapci skutečně onemocněli a zemřeli. Pro matku to byla obrovská bolest, ale zatížení se vraždou by bylo bolestí bezpochyby ještě větší.

Mladá vdova zůstává zcela sama, rodiče už jsou dávno mrtví, nikoho nemá. Znovu tak ožívá její původní touha vstoupit do kláštera. Jenže augustiniánky v Cascie ji nechtěly přijmout, a to ani když Rita postupně splňovala jejich vstupní podmínky ohledně vyrovnání se s minulostí svého manžela. Nakonec – jak opět říkají její životopisy – ji museli do kláštera doprovodit ve

zjevení tří Ritou zvlášť uctívání světců, svatí Jan Křtitel, Augustin a Mikuláš Tolentinský, teprve pak se brány kláštera pro Ritu otevřely.

To už je jí nějakých dvacet sedm roků. Ale ani život v klášteře, kde stráví nakonec následných 50 let svého dlouhého života, nebyl pro Ritu ani trochu lehký. Ona sama se sice chovala nesmírně pokorně, žila zbožným a asketickým životem, často rozjímalala především o Kristově utrpení, byla obdařena i řadou mystických darů, včetně bolestivého a zapáchajícího stigmata na čele na místě Kristovy trnové koruny a včetně daru žít poslední roky života jen z přijímání eucharistie. Přesto chování jejích spolusester k ní asi nebylo vždy dobré, různě ji ponižovaly a činily jí různá protivenství. Poslední roky jejího (na svou dobu) dlouhého života – umírá až roku 1457 – ji navíc provázela stále větší tělesná trápení v podobě různých vředů.

Svatá Rita však na všechna tato protivenství – na chování svého manžela, na bolestný životní osud, na nevráživost lidí, na nepřijetí a všemožné naschvály ze strany sester – odpovídá způsobem sobě vlastním, způsobem vpravdě Božím: dobrotou a mírností. Ty skutečně provázely její život od začátku až do konce a nikdy ji neopustily: ani když se její život zpočátku ubíral jiným směrem, než si přála, ani když byla osudem těžce zkoušena, ani když prožívala různé ústrky a trápení, ani ve stáří, ani během stále se stupňujících i tělesných trápení a bolestí. A její dobrota navíc proměňovala, aspoň částečně, její okolí k lepšímu: nejprve jejího manžela a nakonec jistě i leckterou sestru.

A to je krásný a oslovující příklad. Svatá Rita je doslova ztělesněním toho, že jediné, co má naději aspoň trochu změnit hrubý, nelaskavý a nepřijímající svět, je prostě dobrota. Vytrvalá dobrota, která se hrubostí, zlobou a nepřijetím nenechá strhnout ke stejným činům, nýbrž zůstává stále sama sebou. Dobrota, která přetrvává i navzdory vlastnímu trápení a bolestem.

Pod pojmem „dobrota“ se bezpochyby dá shrnout jedno z nejvýraznějších ovocí Ducha svatého. Vzájemně proto zvlášť v těchto dnech nověny Ducha svatého, aby ji v nás roznítil, aby jediné dobrota byla naší odpovědí na všechno a za všech okolností. Dobroty je potřeba vždy, zvlášť pak v dobách těžkých a neklidných...

A pokud se nám zdá, že ve snaze o dobrotu jsme už skoro beznadějnými případy, poprosme o přimluvu i svatou Ritu z Cascie, svou patronku.